

ekoyapı

Yapı ve Yerleşimler Dergisi

Ocak 2017

YIL 7 - SAYI 34 / 15 TL

YENİ NESİL OFİSLER

TOPRAK ANA'NIN
DÜNYAYA HEDİYESİ
KUVARS

2016'NİN YEŞİL BASKENTI
LJUBLJANA

FEDERICO DELROSSO
"Mimarlık iletişim ruhu ve kimliğidir."

Ekoyapı 34. sayı - Ocak 2017 -Mimari Bakış Bölümü

METİN KILIÇ

ekoyapı

82

“Mimarlık kolektif bir üretim. Stüdyolar da bu üretimin deneyimlendiği ortamlar.”

AKADEMİK ORTAMLARDA STÜDYO DERSLERİ DE BİR SORUNA ÇÖZÜM ARAYIŞI PRATİKLERİNİN YAPILDIĞI BİR ORTAM. ASLINDA ÇOK BOYUTLU BİR TARTIŞMA , FİKİR GELİŞTİRME ORTAMI. FARKLI ALANLARDA DENEYİME SAHİP KİŞİLERİN BU ORTAM İÇİNDE BULUNMASI STÜDYO ORTAMINI ZENGİNLEŞTİRİYOR DIYE DÜŞÜNÜYORUM. MİMARLIK KOLLEKTİF BİR ÜRETİM. STÜDYOLAR DA BU ÜRETİMİN DENEYİMLENDİĞİ ORTAMLAR.

83

M+D Mimarlık olarak yapı pratiği ve akademik ortam deneyimlerinin öngörülerini ile konut, ticaret, sağlık, eğitim binaları ve kentsel tasarım gibi farklı ölçeklerde projeler üretiyorsunuz. Öncelikle sizi ve ekibinizi tanıyabilir miyiz?

Martı D Mimarlık Metin Kılıç ve Dürrin Süer'in kurucu olduğu mimarlık hizmetleri veren bir çalışma ortamı. İkimizde Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde eğitimimizi aldık. Ben 1985 yılında mezun oldum. Sonrasında, iki yıl boyunca Selay İnşaat'ta, mimar Bedri Selay'ın yanında çalıştım. Hem tasarım, uygulama hem de serbest meslek yaşamıyla ilgili iyi bir deneyim ortamı oldu. Daha sonra Metin Kılıç Mimarlık Ofisi'ni kurarak serbest çalışmaya başladım. 1993 yılında da Dürrin'le birlikte M artı D'yi kurduk. Başlangıçta Dürrin üniversitede bulunduğu için dışardan destek veriyordu. 2007'de üniversiteden ayrılmasından bu yana ise ortak bir üretim faaliyetindeyiz. Ekibimizi çok genişletmeden tam zamanlı çalışan iki üç mimar ile korumak istiyoruz. Ama bazı zamanlarda bu sayının onu geçtiği oldu. Ancak bu çok tercih ettiğimiz bir durum değil. İş ortamının çok yoğunlaştığı dönemlerde genç meslektaşlarımızı NOT Mimarlık ile güç birliği yapıyoruz. Ayrıca, akademik dünyadan dostumuz

Deniz Güner'i de ekibimizden ayrı düşünmüyoruz. Başta yarışmalar olmak üzere işlerimizde eleştirileri, yorumlarıyla değerli katkılar sağlıyor. Ayrıca Ali Can Helvacıoğlu ve Gizem Yazıcı' da ekibimizde yer almaktalar.

İzmir Serbest Mimarlar Derneği'nde 2013 - 2015 yılları arasında Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev aldınız ve eğitimci olarak da çalışmalar yapıyorsunuz. Sizce mimarlık mesleğinde akademik ve pratik deneyimlerin birlikteliğinin mimarlık kültürünün gelişimine etkileri nelerdir?

Mimarlık kültürü konusunda toplumsal bilincin geliştirilmesi mekansal niteliğin artması ve mimarlık mimarisinin yaratılması, korunması, sürdürülmesi açısından önemli. Serbest Mimarlar Derneği de mimarlık pratiği içinde bulunan mimarların bir araya gelerek oluşturdukları bir örgütlenme. Mesleki faaliyetleri daha verimli, nitelikli kılmak için sorunlara çözüm üretmenin yanı sıra, mesleki olarak fikir ve deneyimlerin paylaşılması, nitelikli üretimlerin öne çıkarılması ve toplumsal bilincin yaratılması hedefleri doğrultusunda çalışmalar yapmakta.

METİN KILIÇ

Proje Yeri: İAOSB, İZMİR
İşveren: İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
Proje Tarihi: 2012
Yapım Tarihi: 2014 - 2016

Akademik ortamlarda stüdyo dersleri de bir soruna çözüm arayışı pratiklerinin yapıldığı bir ortam. Aslında çok boyutlu bir tartışma, fikir geliştirme ortamı. Farklı alanlarda deneyime sahip kişilerin bu ortam içinde bulunması stüdyo ortamını zenginleştiriyor diye düşünüyorum. Mimarlık kolektif bir üretim. Stüdyolar da bu üretimin deneyimlendiği ortamlar.

Bireysel anlamda meslek ortamının farklı alanlarında faaliyet göstermek kişisel bakış açısını zenginleştiriyor, mesleki üretime olumlu anlamda bir katkı koyuyor diye düşünüyorum.

Son yıllarda kentsel dönüşüm kavramı altında gerçekleşen konut sektöründeki değişim hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

Kentsel dönüşüm 17 ağustos 1999 tarihinde yaşanan, pek çok can kaybına neden olan Marmara Depreminden sonra yapıların deprem karşısındaki dayanımsızlığı sonucu karşı karşıya kaldığımız bir kavram. Yani şunu demek istiyorum ki içinde yaşadığımız yığınlar halindeki yapı bloklarının oluşturduğu yerleşim sorunlarına çözüm üretmek amaçlı bir faaliyet değil. Bu nedenle de yeşil alan eksikliği, yaya ve engelli erişiminin kısıtlılığı, araç trafiğinde yaşanan sıkışıklık, otopark alanı eksikliği gibi sorunlara çözüm üretme, mekansal kaliteyi artırma yerine mevcut parsellerdeki binalar yıkılıp yerine yenileri inşa ediliyor. Üstelik finansal maliyet emsal artışı

ile sağlanmaya çalışılarak ya mevcut nitelikli yerleşim dokularının kimliği yok ediliyor ya da mevcuttan daha sorunlu ama yeni kentsel mekanlara dönüşüyor. Kentsel dönüşüm tarihi dokular bozulmadan, cadde, sokak, yaya yolu, meydan, park gibi kamusal mekanların varlığı gözetilerek lokal planlamalarla gerçekleştirilmelidir diye düşünüyorum.

İzmir Büyükşehir Belediyesi kentsel dönüşüm kapsamında "uzlaşma ve yerinde dönüşüm" prensibiyle hareket ediyor ve bu bağlamda farklı çalışmalar yapıyor. Yapılan bu çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Ege mahallesi ve Gazimir Aktepe - Emrez mahalleleri için üzerinde çalıştığı kentsel dönüşüm projeleri var. Ege mahallesi, Roman etnik grubun yaşadığı, bir bölümü imarsız gelişmiş, kentin büyümesiyle merkezde kalmış bir bölge. Mevcut imar durumuna göre buranın emsali düşük yoğunluklu. Emsal artışı ile bölgenin dönüşüm maliyeti karşılanmaya çalışılıyor. Buradaki imar artışından sağlanan değer orada oturanlarla uzlaşarak paylaşılıyor ve yapılan planlama ile bölgenin sosyal ve fiziki olarak sorunsuz olarak kente entegre olması hedefleniyor. Bu bölge için bence önemli bir sorun kentsel dönüşüm projelerinin ihale yöntemi ile elde ediliyor olması.

Gazimir Aktepe - Emrez mahalleleri ise ge-

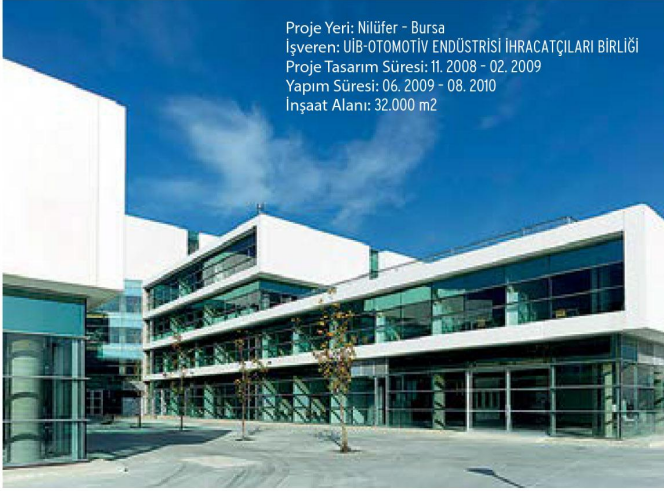
cekondü bölgesi olarak yapılaşmış bir bölge. Belediye burada da uzlaşma ve yerinde dönüşüm prensibiyle hareket ediyor. Ancak farklı olarak buradaki projelerin yarışma yoluyla elde edilmiş olması. Demokratik, şeffaf ve çoğulcu bir yöntem olarak kamusal mekanların elde edilmesinde bu yöntemle daha nitelikli sonuçların elde edileceğini düşünüyorum.

"VitrA ile Kentin Hayalleri" tartışma dizisi buluşmasında İzmir'in Hayali "Zengin Kültürüyle Harmanlanan Bir Fuar Kenti Olmak" sonucu çıktı. Sizce İzmir bugün geçmişindeki fuar kenti misyonunu yeniden üstlenebilir mi? Etkinlikle ilgili yorumlarınızı?

Bu etkinlik dizisinin İzmir buluşmasının başlığı olarak "Zengin Kültürüyle Harmanlanan Bir Fuar Kenti Olmak" belirlenmişti ve tartışmadan çıkan sonuç bu kimliğin sürdürülebileceği yönünde oldu. Dünyada fuarcılık anlayışının değişmesine paralel İzmir Uluslararası Fuarı da yeniden yapılandırıldı. İlk düzenlendiği zamanlarda uluslararası katılımcılarla birlikte bir ay boyunca süren bir etkinlikti. Bugün bu formatı değişti. Uluslararası fuarın süresi kısaltıldı ama kısa süreli ihtisas fuarları olarak sayıları artırılarak daha uzun bir sürece yayıldı. Bu dönüşüm sürecinde fuarlara katılım oranının yükselmesi ile Kültürpark içindeki alan yetmeyip kent merkezi dışında yeni bir fuar alanı yaratıldı. Bu gelişmeler İzmir'in bu kimliği sürdürüp güçlendirebileceği görüşünü oluşturuyor bende.

İzmir liman bölgesinde konumlandırıldığınız ve mimari öneriniz olan EXPO alanı projenizden biraz bahsedebilir misiniz?

İzmir'de EXPO alanı olarak İzmir limanı ve arka bölgesinin uygun olabileceği görüşündeyim. Şekil.1 Bu bölge Türkiye'nin ilk tren hattı olan, İzmir limanının anadolu ile ticari bağı kurması

Proje Yeri: Nilüfer - Bursa
İşveren: ÜİB-OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ
Proje Tasarım Süresi: 11. 2008 - 02. 2009
Yapım Süresi: 06. 2009 - 08. 2010
İnşaat Alanı: 32.000 m²

Proje Yeri: Zeytinlan-Izmir
İşveren: TRE Investment / TRE II
Mimari Tasarım: M artı D Mimarlık
Proje Süresi: 01.2005 - 06. 2005
Yapım Süresi: 06.2005 - 02.2007

amacıyla yapılmış İzmir-Aydın tren hattının bulunduğu alan, ancak günümüzde işlevini yitirmiş. Ayrıca bu güzergah konum itibarı ile kent merkezini bölüyor, engel oluşturuyor. Şekil.2 Kentsel bağlantı açısından başka engellerde var bu alanda, örneğin transit araç geçişleri, metro hattı, doğal bariyer olarak Meles çayı ve liman. Liman biliyorsunuz İzmir için çok önemli, ticaret kenti olmasının en önemli sebeplerinden biri liman. Ancak bugün konumu itibarı ile çok tartışılıyor. Büyük gemilerin buraya giremediği söyleniyor, genişleme alanı olmayan bir yer liman. Ben bu tren yolunun üst kote alınması, bu limanın uygun bir yere taşınması ve bu yolların gerekirse yeraltına alınmasıyla bu bölgede bu fuar için gerekli alanın yaratılabileceğini düşünüyorum. Ben olsam burada bunu yapardım diye düşünüyorum. Tabii bu alanın tamamı kamuya ait değil. Kamulaştırılabilir veya kiralanabilir diye düşünüyorum.

Projelerinize geçmişken son dönem projelerinizden ve tasarım kriterlerinizden bahsedebilir misiniz? Ayrıca; malzeme seçiminde öne çıkan kriterler neler olmalı? Sizin kullanmayı en çok tercih ettiğiniz yapı malzemeleri hangileri?

Binaların bozulmadan, düzgün yaşlanmalarını önemsiyorum. Sıva ve boyalı dış yüzeylerin binaların kullanım ömrünü olumsuz etkilediğini, binanın eskimesini hızlandığını

KENTSEL DÖNÜŞÜM TARİHİ DOKULAR BOZULMADAN, CADDE, SOKAK, YAYA YOLU, MEYDAN, PARK GİBİ KAMUSAL MEKANLARIN VARLIĞI GÖZETİLEREK LOKAL PLANLAMALARLA GERÇEKLEŞTİRİLMELİDİR.

Şekil 1: Expo Öneri Alanı

Şekil 2: Expo Öneri Alanı

METİN KILIÇ

MEKANLARIN DOĞAL AYDINLATMADAN, HAVALANDIRMADAN YARARLANMASI, AYRICA İÇ MEKANIN DIŞ DÜNYA İLE GÖRSEL BAĞI OLMASI TASARIMLARIMIZDA ÖNEMSEDİĞİMİZ MEKANSAL GİRDİLER.

düşünüyorum. Bu nedenle dış yüzeylerde bir kaplama öneriyorsak, yüzeyleri sıva, boya gibi sürekli bakım gerektiren malzemeler yerine taş, ahşap gibi doğal malzemeler ya da tuğla gibi konvansiyonel malzemeler ile kaplamayı tercih ediyoruz. Asma Bahçeler konut projesi tuğlayı kullandığımız bir örnektir. Bunların dışında projelerimizde kaplama katmanlarından yalıtılmış, malzemeyi hissedebildiğimiz brütalist mekanlar da tasarlıyoruz. Brüt beton özellikle kamusal yapılarda sıklıkla kullandığımız malzeme. Çelik ve cam. Mekanların doğal aydınlatmadan, havalandırmadan yararlanması, ayrıca iç mekanın dış dünya ile görsel bağı olması tasarımlarımızda önemseydiğimiz mekansal girdiler.

Son olarak, projelerinizle ulusal ödüllerle imza atıyorsunuz. Bu güne kadar kaç projeniz ödüllendirildi ve ödüle layık görülme sizin için ne ifade ediyor?

Ödül kişiyi onurlandıran, motive eden, güveni pekiştiren bir durum. Tabii ki mutlu oluyoruz. Eğer yaptığınız işe siz de inanıyorsanız, sürecin istediğiniz gibi işlediği ve sonuçlandığı bir işiniz ise bunun görüldüğünü hissediyorsunuz. Bu hoş bir duygu. Bu anlamda OİB okul projesi ile biz çok onurlandık. Bu proje ile 2012 yılında Ulusal Mimarlık Yapı Dalı Ödülü aldık. Aynı yıl yapı Ağahan ve Mies van der Rohe uluslararası ödülleri de aday adayı oldu. Bir yandan da iş ortamında işverenler için pazarlama gücü olarak görülebiliyor. Örneğin, bazı işverenlerimiz kendi projelerinin de "ödüllük" olmasını talep etmişti. □

